

Skazanie aresztów poborowych

Lejba Fuks i sierż. Lisiecki wrócili do więzienia
D-rzy Zapłatyński, Szarecki i Jankowski uniewinnieni

WARSZAWA 2. V.
Przy tłumie wypełnionej sali nr. 2 sądu okręgowego sędzia Skawński ogłosił wczoraj wieczorem wyrok w sprawie nadużyć poborowych.

Skazano:
Lejba Fuksa, lat 76, na 4 lata więzienia, sierżanta Lisieckiego na 1 rok więzienia, oraz dwóch poborowych, którzy świadomie poddali się „lekarstwu” zabiegom Fuksa, Izraela Ukierta lat 25 na 1 rok więzienia i Moszka Pinczewskiego na 6 miesięcy więzienia.

Fuksowi zaliczono kreszt zapobiegawczy od dn. 22 września 1924 r. Ukier towi zaliczono go również, kara więc w stosunku do tego ostatniego została uznana za odbyta, Pinczewskiemu zaś zawieszono wykonanie wyroku na 3 lata.

Pozostałych oskarżonych, a w ich liczbie dr. Zapłatyńskiego, dr. Szareckiego i dr. Jankowskiego uniewinniono.

Wyrok wywołał na sali sensację. Rodziny uniewinnionych padały sobie w objęcia i wznosiły okrzyki radości. Pojawili się

białe kwiaty, którym oddano uwolnionych od hańbiących zarzutów lekarzy. Fuks i Lisiecki

wrócili do więzienia. Jakkolwiek względem tego ostatniego sąd zdecydował zastosować kaucję w wysokości 1.000 złotych.

Brzeszcze i Chorzów pod obserwacją komitetu oszczędnościowego

Komitet nadzwyczajny delegatów ministra skarbu do spraw oszczędnościowo-organizacyjnych na ostatnim swem posiedzeniu rozpatrywał działalność państwowego gwarectwa węglowego Brzeszcze i państwowego fabryki związków azotowych w Chorzowie, wysuwając szereg wniosków, zmierzających do sanacji fabryk państwowych.

Zaszczyceni orderem „Odrodzenia Polski“

„Monitor Polski” (nr 99) ogłasza list zarządzeń p. Prezydenta Rzeczypospolitej, nadające order „Odrodzenia Polski“.

Wielką wdzięczność tego orderu otrzymał ambasador Polski w Paryżu p. dr. Alfred Chlapowski, krzyż komandorski z gwiazdą ks. biskup połowy dr. Stanisław Gall i były minister i poseł p. Erazm Piłz.

Krzyż komandorski „Odrodzenia Polski” nadał p. Prezydent między innymi pp.: d-rówi Stan. Badeniewu na zasługi na polu filantropii, d-rówi Henr. Kadenowi, dyr. Banku Zjednoczonych Ziemi Polskich w Warszawie, d-rówi J. Wierusz - Kosińskiego, posłowi Rzeczypospolitej w Wiedniu, Stan. Lubomirskiemu, przewodni rady Banku Zjednoczonych Ziemi, Janowi Skotnickiemu, d-r. dep. strażn. p. dr. W. Tokarzew. prof. Politechniki warszawskiej, dr. Al. Wasniewskiemu.

Pochód 1 maja w Warszawie

czoło pochodu P. P. S. w al. Ujazdowskich

1 maja w Warszawie

POSEL BARLICKI na mówcy ulicznej POSEL JAWOROWSKI otwiera wiec LOKIETEK komendant milicji WIELKI WIEC P. P. S. NA PLACU TEATRALNYM

Rycerz nieskazitelnej szpady i poeta romantycznego serca

W setną rocznicę zgonu autora „Marji” Antoniego Malczewskiego

Postać autora „Marji” otacza do-tychczas pewną mgłą tajemnicy romantycznej. Żywot tego poety, który zdobył w literaturze nieśmiertelność

Jednym tylko poematem, stanowił sam przez się jakby treść utworu romantycznego. Urodzony d. 3 czerwca 1793 ro-

ku jako syn Jana, generała wojsk polskich i Konstancji z Bleszyńskich, Antoni otrzymał pierwsze wychoowanie francuskie, jak to było wówczas w zwyczaju w zamożniejszych rodzinach polskich.

Dość późno nauczył się Antoni po polsku. Po ukończeniu nauk w Krzemieńcu, wstąpił d. 1 września 1811 r. do

wojska Księstwa Warszawskiego w stopniu podporucznika w korpusie inżynierów. Osiemnastoletniego porucznika otoczyły zaraz piękne panie i — jak pisał zgorzogniony samotnik, Konstanty Gaszyński — „życie jego stało się odąd ciągłym romanssem, kobiety szalały za nim”.

Najpierw zyskał łaski generałowej Chodkiewiczowej, kobiety nie pierwszej młodości, prowadzącej je dnak najpierwszy salon w stolicy. Malczewski kochał się w niej dopóty, dopóki mieszkający z nim razem major nie odjechał go raz w noc, że „szkoda szłał blyszczących w hułduarze owym brukać”. Malczewski wyzwał majora

na pojedynek i w wyniku walki leżał długo i samotnie ze straszoną nogą w kostce. Gdy po wyzdrowieniu chciał powrócić do swej bogdaniki, miejsce jego zajął już... następca.

Gdy Napoleon wracał z pod Moskwy, Malczewski był w owym czasie z brzydą Kosseckiego zamknięty w

obłętym przez Paskiewicza Modlinie. Listy do kochanki w Warszawie nosił mu potajemnie służący ukraińskie. Gdy pewnego dnia nie wrócił o zwykłej godzinie: wyprawy, Malczewski wyjechał naprzeciw niemu i stoczył

ostrą walkę z trzema kozakami, którzy ścigali jego służbę. Paskiewicz przez lunetę widział tę walkę i wyraził podziw dla męstwa Malczewskiego. Po powrocie do Warszawy za-

marzył Malczewski o miłości romantycznej w wielkim stylu. Wraz z księżną Fryderykową Lubomirską odbywał cudowną podróż po Europie. „Młodość, miłość, wieś sprzedana b. porucznika i dukaty hr. Fryderykowej stały drogę różami i pachem labędziami”. Związała Francję, Włochy, Szwajcarię. W Wenecji zdobywa Malczewski przyjaciół Byrona, a potem, zabrawszy dziesięciu przewodników, wspina się

na najwyższy lodowiec Mont-Blanc, jako szósty człowiek na świecie, a pierwszy w Polsce, który tej sztuki dokonał.

Tymczasem hr. Lubomirska zniknęła. Dalszą podróż odbywa Malczewski samotnie i po pięciu latach wraca do kraju. Zaszła w nim wielka zmiana. Z romantycznego młodzieńca przedzierzgnął się w

romantycznego poeę. Oprócz drobnych poezji, pisze „Marię”, która ogłasza drukiem dopiero w r. 1826. Wziął na Wołyniu folwark w dzierzawę i żyje w nim samotnie, prawie nie widując ludzi. Spotyka w Krzemieńcu kuzynkę swą, Marię Rucińską, kobietę dwudziestotrzyletnią, historyczkę. Na próbie męża, Malczewski leczy Rucińską

magnetyzmem. Kuracja idzie pomyślnie dla pacjentki, ale jednocześnie sam lekarz zapada w zupełny

bezwiad młosny, który zabiera poecie ostatnie sześć lat życia.

Zachorował na raka i zmarł dnia 2 maja 1826 r. Pani Rucińska „oszalała z żalości”. Najbliżsi przyjaciele pochowali zmarłego na cmentarzu powązkowskim.

Przyjaciele wkrótce zapomnieli o zmarłym tak gruntownie, że nie umieli wskazać

poźniejszym wielkielcom autora „Marji” miejsca jego spoczynku. Dopiero w r. 1826 wraca nazwi-

ska Malczewskiego na widok publiczny w wielkiej chwale, ażeby nie zejść z tego widoku już nigdy. Stało się to dzięki wspaniałej ocenie „Marji”, dokonanej przez genialnego rzecznika romantyzmu, Mochackiego, który ustalił na zawsze znaczenie tego arcydzieła w literaturze polskiej.

Uzdrowisko w Truskawcu będzie leczyć w ciągu lata 40 oficerów

Wojskowe władze sanitarne zawarły z zarządem zdrojowiska „Truskawiec” umowę, mocą której 40 oficerów, względnie ich rodziny, korzystając z bezpłatnej konsultacji lekarskiej przed przeciąg czterech tygodni. Koszty leczenia pokryją woj-

skowe władze sanitarne, zaś koszty mieszkania i utrzymania muszą pokrywać sami oficerowie. Oficerowie, którzy nie zdołają uzyskać bezpłatnego leczenia w zdrojowisku, mogą korzystać z ulg, stosowanych przez Zakłady zdrowe.

Amerycanie przeciw sierotom polskim

po poległych żołnierzach Ochronie poświęconej przez arcybiskupa Cieplaka grozi zamknięcie

S. p. arcybiskup Cieplak podczas objazdu parafii polskich w Ameryce poświęcił kaplicę ochronki polskiej w Ensworth.

W instytucji tej znajduje przytułek 326 sierot polskich. Są to w przeważnej części dzieci byłych żołnierzy amerykańskich i z tego powodu otrzymuje ochronka subwencje rządową w wysokości 20.000 dolarów rocznie.

„Liga niesekularzy” (Nonsectarian League), która w rzeczywistości jest siedliskiem nacjonalizmu amerykańskiego, zaskarżyła do sądu kierownictwo ochronki o szerzenie propagandy polsko-katolickiej i wychowywanie w tym duchu młodych obywateli amerykańskich.

Ochronce grozi odcięcie subwencji i 326 sierot polskich będzie wyrzuconych na bruk.

Pochód 1 maja w Warszawie

MILICJA P. P. S. UTRZYMUJE KARNOSĆ W SZEREGACH

Zachód słońca wyjątek z poematu „Marja” Antoniego Malczewskiego

Słońce już wówczas tak swój zbiegając steroki, Czerwonym blaskiem stare barwiło obłoki, A żółtem drgając światłem po ziemi i wodzie, Na swym bogatym tronie błoneto w zachodzie, Już jego pełne dziwów nie razi spojrzeń, Lecz łagodna, widome rozlewa plomienie; I w krótkim pożegnaniu, nim w głąb się zagrzebie, Śmiertelnym oczom patrzeć pozwala na siebie: Ieszcze — w chwili ostatniej nie zryka z pośpiechem, By wszystkie twory, życia napolé uśmiechem; Ieszcze wziera przez szyby w mieszkanie człowieka Jak wrzok łaskaw! Przyjaźni, co w podróz ucieka; I purpurowe szaty rzuciwszy na chmury, Nurza swe czyste łono w tatrach natury — Gdy Noc, zaszronnym polcem ścierając Dnie ślady, Ciężką błędną wieczerą z sobą, dla zbrodni i zdrady,

„Polsza rozwalitsa w puch i prach“

Ciekawy wykład d-ra Roznatowskiego.

List do Redakcji
Szanowny Panie Redaktorze!
Niniejszym proszę o zamieszczenie w „Dzienniku“ listu mego w którym uważam za swój obowiązek podanie do wiadomości publicznej faktu niezwykle gorzkiego.

Jak wiemy, w dniu 3 maja wystąpi w teatrze „Palace“ głośny na całą Europę chór „Harfa“. Zysk z występu przeznaczony jest na cele szkolne filjalnego gimnazjum męskiego.

Zespół „Harfa“ ze względu na ten cel wystąpi bezinteresownie, to też członkowie Zarządu Stowarzyszenia Rodziców wzięli na siebie ciężki obowiązek rozsprzedaży biletów.

W związku z tem udam się z p. L. Parucką, nauczycielką języka francuskiego w gimnazjum wspomnianem, do p. Dr. Aleksandra Roznatowskiego i zaproponowałem mu nabycie biletu na koncert „Harfa“. P. Dr. Roznatowski, dowiedziawszy się o celu naszej wizyty wpadł w gniew i oświadczył: „Na polskich dziełach szkoły nie dajcie. Roskich dzieł tam nie przyjmują. Chociaż swojego syna oddałem w szkołę na polne światła, nie pytała nas. Ja ruskiej monarchii. My zorganizowany i rezygnujemy na polskija celi nie dawaj“. Dalej p. doktor wszedł na temat polityki i stosunków, panujących w Polsce, miotając oszczerstwa. „Wproszem“, mówił, „widziałeś co w Polsce dziejąca. Wy widziałeś co budują i mają. Ona za miesiąc, dwa, trzy, rozwalitsa w puch i prach“.

Staralem się uspokoić p. dra Roznatowskiego, wskazując na tolerancję polską, czego przykładem, jak powiedziałem, jest choćby i to, że obecna właśnie p. L. Parucka prawosławna i rosyjska wykładła od 3 lat w polskim gimnazjum, ciesząc się ogólną sympatią. Ostatecz-

nie p. dr. Roznatowski ze zniecierpliwieniem nabył bilet. Gdy przygnębieni taką sceną opuściliśmy mieszkanie p. dra Roznatowskiego dał się słyszeć ostry głos niewieści: „fag-kajutan szorj wodni, pokaja nie dajut“. Wówczas zawróciliśmy i zażądaliśmy zwrotu biletu co dr. Roznatowski uczynił.

Tylko obecność p. L. Paruckiej wstrzymała mnie od zareagowania natychmiastowego. Sądzę, że opinia publiczna odpowiednio ten fakt naplętnuje.

Łączę wyrazy poważania
A. Brzostowski.
Białystok 2.V.26

Z przykrością zamieściliśmy list powyższy. Wierzyć się wprost nie chciało by człowiek inteligentny mógł niegrzecznie traktować gości w swoim domu i zabawiać się w wykłady na cechowane specyficznym jadem szowinizmu.

Szanowny panie doktorze! Co „Polsza“ panu zlega uczyniła? Czyba to, że „pańskie praktyki“ dały panu u nas kawałek chleba?

Dobrze uczynił p. Brzostowski nie reagując z miejsca, gdyż w tego rodzaju wypadkach sprawa staje się rzeczą ogół obchodzącą, na którą reaguje opinia

Bilety na koncert słynnego chóru „Harfa“ w dn. 3 Maja są do nabycia dziś w kasie teatru „Palace“ od rana do godz. 9 wieczór. Koncert wzbudził wielkie zainteresowanie.

Wiadomości Białostockie w kilku wierszach.

Akademia ppealska Chrz. Dem. ściągnęła wczoraj liczną tłumy.
Komitet Ob. Pom. najb. pożegnał wczoraj czł. Komitetu dra Ostromeckiego.

Pokaz i konkurs modeli aparatów lotniczych.

Dnia 2 maja br. w sali Państwowego Gimnazjum męskiego odbędzie się pierwszy pokaz i konkurs modeli aparatów lotniczych wykonanych przez uczestników kursów modelarskich w Białymstoku.

Komunikat.

Pol-Auto (Jurulecka 31 tel. 2-56) otrzymało nowy transport części fordowskich w dużym wyborze. Sprzedaż codziennie. Ceny konkurencyjne.

Sędzia pokoju zabity siekierą.

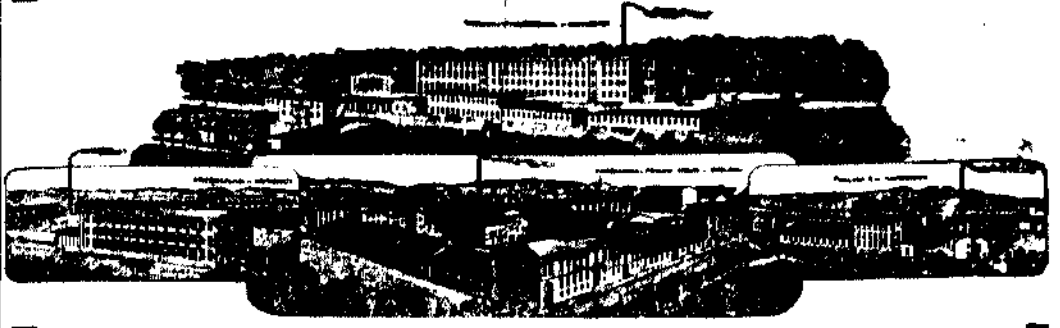
Mocy wczorajszej w miejscowości Porozow pow. Wotkowskiego zabity został uderzeniem siekiery sędzia pokoju Leszczyński. Zabójca Bazyl Garbacz ze wsi Sukowice oddał się dobrowolnie w ręce policji. Podkład zbrojstwa erotyczny.

Dar Narodowy.

Dorocznym obyczajem w dzień 3 maja Macierz Szkolna zwraca się do ofiarności publicznej o grosz na dzieło oświaty. Nie wątpi, że Białystok odpowie na apel: światło dla wszystkich obywateli Polski.

GUSTAW MOLENDĄ i Syn

FABRYKI SUKNA i WYROBÓW KAMGARNOWYCH
w Białku (Śląsk Cieszyński) rok założenia 1850.

SKŁADY FABRYCZNE

w większych miastach polski i zagranicą

Skład fabryczny

na Województwo Białostockie

w Białymstoku przy ul. Sienkiewicza 16. Tel. 4-11.

WIELKI WYBÓR

najmniejszych materiałów sukiennych i kamgarnowych na ubrania i palta męskie i damskie.

Urzędem Państwowym udzielane są, nie doliczając żadnych procentów.

KREDYTY DŁUGOTERMINOWE.

SPRZEDAŻ DETALICZNA

po cenach ściśle fabrycznych

HYNOR LTD. LONDON
255, Finsbury Parment House

urządza dziś 3-go maja 1926 r. premjerę w kinie **APOLLO**
Największy film świata z ulubieńcem narodów

CHARLIE CHAPLIN

w roli głównej

„GORĄCZKA ZŁOTA“

CHARLIE CHAPLIN

Film ten jest od szeregu miesięcy, na ustach całej prasy światowej i jest najpopularniejszym widowiskiem Ameryki i Europy i nosi tytuł: „GOLD RUSH“

Jest to wesoły dramat ilustrujący dole i niedole poszukiwaczy złota, w śnieżnych krajach na Alasee.

Satyra!

Dramat!

Komedja!

Tragedja!

Także i w Warszawie film powyższy pobił rekord powodzenia i frekwencji i ilości przedstawień, nie schodząc z ekranu kina „APOLLO“ w ciągu 7 tygodni, a obecnie jest już zamówiony na powtórzenie przez dalszych 4 Warszawskich kin

Dziś Początek: 5³⁰, 7¹⁰, 8⁵⁰ i 10²⁰ w.

Ceny miejsc od 1 złotego

Passe-Partout oprócz urzędowych i prasowych nie będą uwzględniane.

Ogłoszenie przetargu.

Magistrat m. Białostoku ogłasza przetarg:

- na dostawę kamienia polnego brukowca do robót brukarskich około 5.000 metr.²
- na przebrukowanie ulic metr.² 40.970 oraz ułożenia nowych bruków 17.000 metr.²

Wykazy robót oraz wzory umów do przejrzania w Wydziale Technicznym Magistratu w godzinach urzędowych od dnia 29-go kwietnia do dnia 5-go maja rb.

Wsemne oferty zabezpieczone i zaopatrzone napisem:

- oferta na dostawę kamienia polnego brukowca do robót brukarskich i 2) oferta na przebrukowanie i ułożenie nowych bruków na ulicach miasta Białostoku, zaadresowane na ręce p. prezydenta miasta, należy składać: 1-ą na dostawę kamienia do dnia 6-go maja do godz. 12-ej w południe, 2-ą na roboty brukarskie do dnia 7-go maja do godz. 12-ej w południe, gdyż w tych dniach nastąpi otwarcie złożonych ofert.
- Do 1-ej oferty winien być dołączony kwit Kasy miejskiej o wpłaceniu wadium w wysokości 5.000 zł., do 2-ej oferty w wysokości 10.000 zł. w gotówce lub równoważycielskich papierach.

Magistrat m. Białostoku zastrzega sobie prawo wyboru oferty bez względu na wysokość zadeklarowanej w ofercie kwoty, uwzględniając referencje oraz zaświadczenia o wykonywanych poprzednio robotach i dostawach.

Magistrat

Ceny od 30 gr. o godz. 12¹⁵, 2, 3³⁰ w kinie „APOLLO“

HOTENTOT

Sensac sportowy-ekscentryczny film Ze słynnym dzokejem zwycięzcą w Ameryce

DOUGLAS MAC LEAN
SENSACJA SPORT HUMOR
Nad program
PATENTOWANY TELEFON
Wspania komedja

ZA NAGRODĄ
Zgubiono kwitariusz Nadleśnictwa Supraśl na ul. Lipowej w dniu wczorajszym w 2-3 ppół. Odniesić do redakcji „Dziennika“ za nagrodą.

Dr. J. Walowski
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Sienkiewicza 14, m. 3 (II piętro).
Rano od 8 do 9 g. i od 4 do 8 w. Kmh. od 4-6 p.p. W niedzielę od 11-12 do 1-2 p.p.

„MODERN“ Dziś świąteczna premjera!

Najpotężniejszy film „FOXA“ NOTTO! Piękna kobieta jest jak słońce, nie wolno jej świecić tylko dla wybranych.

Największa sensacja świata filmowego
osnuta na tle wielkiej wojny światowej i stosunków powojennych.

Tragedja ociennialego inwalidy wojennego w 9-ciu aktach.

HAVOC

Przed wojną WOJNA po wojnie.

TWE USTA KAŻDY CAŁOWAŁ...

Wielka epopea miłości i śmierci, ze strasznych lat połogi świata.
w rolach głównych: znakomite gwiazdy filmowe
GEORGE O'BRIEN — MADGE BELLAMY

Rzecz dzieje się na froncie, w okopach i w znakomitym „HIGE LIFE“ w Londynie
Pożegnanie — wymarsz na front — ból — ofiary wojny.

Ceny miejsc od 1 zł. — Kasa: 5.30. Specjalna ilustracja muzyczna zwiekszonej orkiestry pod batutą dyr.
Początek: 6.15, 8.20 i 10.30

S. POMBAŁKA